

BARCS és VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer Vasárnap.	Felelős szerkesztő és kiadó társ: Skribanek Géza	Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Nyiltér sora 20 kr. Hirdetések nagyság szerint.
--	--	--

A KÁRTYA.

A második ezredév nagyon kinos és az egész országban nagy feltűnést keltett kártya afférokkal kezdődött meg. Az ezredéves ünnepe fényét, az ország első kaszinójának kártya skandulumai homályosították el, nagy esorbát ejtven a magyar társadalmi életben, nagy folttal piszkolván be a magyar becsületet. E tények a magyar kaszinók társadalmi munkálkodását nem valami szép színben tüntetik fel és a magyar kaszinók fogalmának ocsmány képét nyújtja a külföldieknek.

De ezen nem kell valami nagyon csodálkoznunk. Sajnos, nálunk a kártya szenvedély a néposztály minden rétegében nagyon el van terjedve és folyton nagyobb-nagyobb mérveket ölt, sőt dacára annak, hogy a törvény szigorúan tiltja a hazárt játékot, az mégis sok áldozatot szed és sok kinos ügynek a kutforrása.

Ma már annyira fokozódott a szenvedély, hogy 12-14 éves gyermekek is meghúzzák magukat egy rejtek helyen és üzik a hazárt játékot (ferblit, huszonegyest,) melynek nem egyszer véres verekedés volt a vége.

Korcsmákban, kávéházakban

nyíltan játszik a hazárt játékot és a rendőri közegek csak nagy ritkán zavarják meg a játékosokat.

Főleg pedig a kaszinók képezik a hazárt kártya-játékosok legjobb menhelyét. A kaszinók legtöbbje eltér ezéjlettől és a helyett, hogy a társadalmi élet-, a közművelődési mozgalmak kiindulási helyét képeznek, a hazárt játékok tanyájául szolgálnak. Ha seholy, úgy itt üzhető szabadon és tetszés szerint a hazártjáték, mert itt nem avatkozhatik be a rendőri közeg a miért aztán zavartalanul folyhatik a játék, szabad folyása van a szenvedélynek.

A kártyaszendvedély nem egyszer taszított már el egymástól két jóbarátot, vizályt okozott a családi szentélyben, nem egyszer rabolta el a becsületet, a társadalom hallóttjává tett nem egy tekintélyes férfit elvágván előtte az utat fényesebb életpályákhoz, sokszor vagyont emésztett fel és nyomorba sodort egész családokat.

A kártya játék veszélyes mulatság. Eleintén szórakozásnak látszik, azután szokássá válik, végre pedig szenvedélylyé fajul és határt nem ismerve, kivetkőzteni képes az embert minden nemesebb érzésből, műveltségéből és intelligenciájából.

A mostani esetek — melyek ugyan nem az elsők — eléggé bi-

zonyítják a szenvedély fokát, mely egyik nap itt, másnap ismét máshol szedi áldozatait.

Ezért mindenáron oda kellene hatni, hogy ezen vészes kórt körünkől kiirtsuk. Ezzel tartozunk a társadalomnak, hogy annak a révén be ne moeskoltassék, de tartozunk azzal felebarátainknak is, a kiket ezáltal a vagyoni elprédálástól és becsületük beszenyezésétől mentjük meg.

Főleg a kaszinóknak kellene a hazárt játékot kizárni és visszateríteni eredeti ezéjlettükhöz és feladatukhoz és azzal elejét venni az abból származó afféreknek.

Ezt követeli a társadalom minden józan tagja, de megkívánja a nemzet becsülete is, melyet a megtörténtek után vissza kell szerezni.

C s a r n o k.

Barcs fejlődésének története. (folyt.)

Irta: Dr Kronberger Adolf.

— Felolvastatott szerző által a barestelepi „Olvasó és Társaskör”-ben 1896. április 11-én. —

Évről évre a fakeskedés jobban fejlődött itt Barcon és nagyobb kiterjedést nyert úgyannyira, hogy a Barcs és Eszék közt közlekedő dunagőzhajózási

T Á R C Z A.

A tudományos haladás és a sajtó.

Irta: Dr. Siklósi Albert.

A sajtó manapság minden téren domináló universalis világhatalom, hiszen még a királyoknak sem árt egy kis népszerűséget teremtő reklám. A vaskanczellár Bismark a németország nagyhatalmát dicsőítő híres alaptételü beszédében, hogy a németeknek csak ép Istentől kell félniök, a sajtórol megvető kicsinyléssel nyilatkozik, ánde kegyvesztettsége után nemcsak barátokozva ölelkezik azzal, hanem egyenesen a sajtótól várja megaláztatása okozta mély sebére a panaceát. Szóval: ha a sajtó hatalmas ma már az élet minden fázisába mélyen begyökerezik, túl is hajt és a sok téren máris tapasztalható tulhajtást méltóan csak korshajtásnak nyilváníthatjuk.

Az orvos és természettudományi új igazságokat ép a túlzott újsághírek kompromittálják legjobban. A mint feltűnik a láthatáron ily újdonság, azonnal akadnak ország-világszerte fantasztikusok, a kik bérletbevéve az új fölfödözést, az önfantázia esetével kiszínezve bocsátják az újsághírek szárnyaira.

Legszerényebben és legrezerváltabban nyilatkozik például maga Röntgen, az ő jórészt véletlen felfedezésének praktikus értékéről, míg a túlzott újsághírek szerint már a finom tűt, a rovaesipés okozta fulánkot is megtalálják az új felfedezés segítségével a húsban és a tudomány ujjabb vívmányának a jövő évezredek phantáziájába illő detectív jövőt jósolnak. S ha sikerülne is a Röntgen féle sugarak révén a legrejtettebb élettani titkokat felfedezni, az anya méhében levő ébrényről regényes kalandokat közleni, mindig csak theoretikus értékü leend mindaddig, míg a gyógyszerhatástannak nem sikerülend felfedezni az organikus bajokat direkte gyógyítani képes szereket.

Mindenki élénk emlékezetében lehet a sajtó lázas túlkapása a Koch féle tuberkulin hatásának kiszínezésében. Hány ezer métermázsa nyomdafesték és mennyi papír fogyhatott erre, arról igazán nincs statisztika. E túlzott korai újsághírekre a betegek ezrei Berlinbe siettek — meghalni, emelvén ott előzőleg nemesak a vendéglőipart és idegen forgalmat, hanem megteremtették alapját az azon időben ott létesített sok új temetkezési vállalatnak.

A csutaki orvos is csak az újsághírek — és nem a komoly szaklapok közlésére rohan Berlinbe, hogy onnét győzelmi jelvényként a hirhedt Koch féle fecskendőt — postaportó megtakarítása ezéjlettükhöz — személyesen hozza magával. No, de ne bántsuk a jó öreget, hiszen a sok fiatal sem vonzotta oda tisztán a tudományssomj — másvalami, mert hiszen oltani ugyis kell tudnia.

Hogy tisztán újsághíreknek köszönhető a kudarez, szolgáljon például a következő, nem igen ismert előzmény: Hügl doktor törzsorvos, Koch veje volt az, a ki

társaság hajójárait mellett, már a 60-as évek elején, helyi hajózás vált szükségesé, mely arra volt hivatva, hogy leginkább a Dráva partjain elterülő erdőségekben különböző célokra készült faárakat szállítsa, mert a dunagőzhajózási társaság hajói a drága szállítási díjak, valamint nehézségük és lanyha közlekedésük miatt alkalmatlanoknak bizonyultak arra, hogy a helyi forgalom követelményeinek eleget tehesenek.

Az így megváltozott viszonyok kielégítésére indult meg 1866-ban egy magán vállalatnak első gőzhajója a Dráván, mely hajó alapját vetette a drávagőzhajózási vállalatnak.

Ezen hajó akkori neve és akkori kapitánya vezetése alatt még most is egyik alkatrészét képezi azon még rövid idővel fennállt, de nevet cserélt, illetőleg nagyobb gőzhajózási társaságba beleolvadt drávagőzhajózási vállalatnak, mely hatalmas vállalatá 30 év leforgása alatt — ugyan néhányszor gazdát cserélve — folyton gyarapodva — kifejlődött.

Ugyanis a vasutak különböző irányban való kiépítése által és a különböző kereskedelmi ágak fejlődésével és terjeszkedésével a folytonosan emelkedő forgalom Bareson, nem csak a dunagőzhajózási társaság hajóinak élénkebb közlekedését eredményezte, hanem azt is, hogy a drávagőzhajózási vállalat egy hajójából idővel lett kettő, azután 3 — 4, végre öt, hogy így tetőpontját elérve, mint nagy, hatalmas drávagőzhajózási vállalat megszűnjék; de ha nevét meg is változtatta, úgy mégis hisszük és nem fogunk esalatozni azon reményünkben, hogy ezélja változatlan marad és működését itt tovább is folytatni fogja úgy saját, mint Bares és forgalma érdekében.

Az elmondottakból látszik, hogy a drávagőzhajózási keletkezése és fejlődése szorosan összefügg Bares fejlődésével; még szorosabb azonban az összefüggés a drávagőzhajózási és Barestelep keletkezése közt.

A ki nem látta, el sem képzelheti, hogy milyen képet nyújtott 30 évvel ezelőtt azon hely, hol most Barestelep és a pályaudvar áll, különösen azon rész, mely

a Dráva és a Rinya közt fekszik; t. i. kisebb, nagyobb mocsarakból állt. Ezeknek állandó posványos állapotáról, miamatikus voltáról az időközönként beállani szokott vizáradások gondoskodtak. A mocsarakat elválasztó földközökön kiemelkedő, hosszúranyúló gyökerek, bozót, fiatal és elköresodott öreg fűzfák, a földből kiálló fatörzsek; félig és egészen rothadt famaradványok váltakoztak, mely képek szegélyeit a rendetlen folyású Dráva és Rinya szakadozott partjai képezték.

Ez volt azon hely, melyet a drávagőzhajózási megalapítója kiszemelt, a még csak tervben volt Pécs-Baresi és Bares-Nagy-Kanizsai vasutak baresi pályaudvarának és tényleg, habár eredetileg más helyre volt tervezve, ide épült a pályaudvar.

E végből megvette ezen természetlen, úgyszólván értéktelen fundust — az erdőben földolgozott fáknak nem értékesíthető részeiből néhány millió téglát égettetett és fölépítette az u. n. „hat-házat,” t. i. 6 egyforma emeletes házat — ez volt Barestelepnek első eredeti neve, mellette saját lakásul az u. n. tornyos házat és a túldalra a vendéglőt. Erre nem sokára már serényen folytak a munkálatok az említett vasutak kiépítése körül. Ezek 1868-ban elkészülve a forgalomnak átadattak, t. i. a Pécs-Baresi május havában, a Bares-Nagy-Kanizsai ugyanazon év szeptember havában és pedig csak a legszükségesebb épületekkel ellátva; a pályaudvar kibővítése és a lakóházak építése, későbbre maradtak, valamint hogy a pályaudvaron épült csarnokok, raktárak stb. szinte csak későbbi idők szüleménye.

Bares lakossága nem jó szemmel nézte a vasut építését, — mert bármennyire hihetetlennek hangzik és a józan ész fölfogásával ellenkezik — azt hitték el a néppel, hogy a vasut, érdekeit vésszélyezteteti és már akkor idegenkedett tőle, midőn tervezték; tehát szó sem lehetett arról, hogy áldozatot hozzon, melylyel a vasut létesítését előmozdítsa, illetőleg annak építését megkönnyítse. Bares lakossága tehát természetesen ellenséget látott mindenkinben, a ki a vasuti építkezésből származó előnyök jó reményében jött

először is a hírlapokkal közölte K. rezervált, csak jóformán valószínűséggel nyilvánított véleményét a tuberkulin hatása felől. A folyton geresővei mellett ülő, a külvilágtól elzárt tanár, csak jóval később értesül a kiszinezett és hosszúlére feleresztett szenzációs ujsághiresztelésekről.

A tuberkulin aera további fejleményei már jobban köztudomásuak. Egyedül hazánkban félmillió fölül van tüdővész, mily magasztos, isteni vívmánya lenne a tudománynak ezen részint direkt fertőzés, részint átöröklés folytán rohamosan terjedő, az emberiséget maholnap megtizedeléssel fenyegető betegség kiirtása. Ne menjünk messze: a szomszédos Babócsán hány a tüdővész egyén!

A serumláz a legutóbbi két héten újból kitört a hírlapokban. A kis Langenhausnak köztudomásúvá vált „egy” tragikus esete elegendő lesz a hírlapi túlzásoknak lélekharang kondulásaként előre jelezni a serumnak várható kimúlását, melynek gyakorlati értékéről — a szakvélemények és eredmények homlokegyenesti

különözése miatt — végeredményesen nyilatkozni nem is szabad, ez csak a jövő évek járványhulláma alatt eszközlendő ki sérletek feladatát képezheti. U. i. minden fertőző betegség, járvány hullámszerűleg terjed és a terjedési hullám intenzitásától függ annak súlyossága. — Vannak évek úgyszólván fertőző betegségek nélkül, máskor nagy számmal enyhe — vagy közép mennyiségben súlyos — végül nagy számmal és súlyos jellegű járványokkal. — S tényleg mindkét táborbeli legújabb szakvélemény a különböző járványhullámok alatti folytatólagos kísérletezést feltétlenül ajánlja.

Bármennyire is lenne legszebb vívmánya a letűnő századnak a sok angyalt a körlehetetlenül ölé dyphtheria karmaiból kiragadni, ne hagyjuk magunkat a hírlapi túlzások szélsőségeitől, a nyilvánosság hatalmas befolyásának ezen koreshajtásaitól megtevesztetni s várjuk meg az emberiség érdekeiért zajtalanul működő tudomány komoly megnyilatkozását.

Baresra, vagy a kinek a vasuti építkezéshez egyáltalán köze volt.

Igy esodálkozni sem lehet a fölött, hogy a baresiak nem fogadták szivesen és előzékeny, szeretetreméltó módon a jövővényeket — kiket, jött-menteknek neveztek — hanem inkább ellenszenvvel és tőlük telhetőleg akadályokat gördítettek utjukba, a letelepedést a mennyire csak lehetett megakadályozták, vagy legalább megnehezítették és ha már itt voltak, megsarcolták azokat, így okoskodva: ha már nem akadályozhatjuk meg azt, hogy ide jöttek — a várható kár fejében, melyet nekünk okozni fogtok — egyelőre mi akarunk tőletek lehetőleg nagy hasznot húzni. Minden méreg drága volt és a legprimitívebb lakásokért is hallatlan magas bért követeltek.

Valószínűleg ezen körülmények hihették már el a magját azon autogonizmusnak, mely az évek hosszú során át mindkét részről ápolva Bares és Barestelep közt kifejlődött.

Magától értetődik, hogy ezen állapotok nem gyakorolhattak kedvező befolyást Bares fejlődésére.

A történelemből is tudjuk, hogy idegen hatalmakkal viselt háborúk és öldöklő járványok összevéve nem tettek annyi kárt és nem hátráltatták Magyarország fejlődését annyira, mint a testvér háborúk, és a mi áll egy egész országról, ugyanaz alkalmazható szűkebb körre is, és így a családra, a társadalomra egyaránt.

Ha az anya, bármily okból nem szereti szülöttjét és a józan és a természet törvényei ellenére azzal mostohán bánik, annak nevelését elhanyagolja, illetőleg annak nevelése körül nem csak ki nem fejt a szokásos, természetes rendszabályokat, hanem azt készakarva elnyomni iparkodik: akkor érthető ugyan — ha felnőve a rossz nevelés nyomaival, és az anya természetellenes eljárását és az abból következő károkat fölfogni képes — hogy a gyermek ellenszenvvel viseltetik az anya iránt: de ilyenkor a világ mégis jobban elítéli a gyermeket, mint az anyát, ha megfelelkezve a természeti kötelekekről megtorlásra gondol.

Eltekintve attól, hogy az ily családi viszony folytonos perpatvarával kellemetlen, kifelé rossz benyomást kelt, magában a családban nem teremthet üdvös fejlődést és utóbb is válást idéz elő, mely ismét az erők szétforgásolása által mindkét részre nézve kárral jár.

(folyt. köv.)

Iskolások serege Babócsán.

A nagy-ati járásköri tanítóegylet „Milleniumi bizottsága” (a babócsai ft. plébános úr és tanító urak szives közreműködése s hozzájárulása mellett) véglegesen megállapította a vidékünkbeli iskolásnövendékek kirándulásának helyét, idejét s az ünnepély programját. Jónak látom ezt az érdekeltekkel e becses lap hasábjain tudatni, hogy esatlakozhassanak s e lélekemelő ünnepélyen résztvehessenek.

A kirándulás ideje: május 9-ike (szombat), rossz idő esetében: 12-ike (kedd.) Érkezési határidő: (Babócsára) d. e. 10 óra.

Az ünnepély programja ez:

1. A templomterre (esetleg a várom-

ladék környékére) gyülekező gyermekesreghez ft. plébános úr rövid beszédet intéz s ezzel az ünnepélyt megnyitja.

2. A növendékek eléneklik a *Hymnuszt*.

3. A *babócsai vár történetéből* előadást, illetőleg felolvasást tart Szalóki Dániel tanító.

4. A növendékek eléneklik az „Egyenlőn szeressük mindnyájan a hazát” kezdetű nemzeti ének 3 versét.

5. *Alkalmos szavalási darabokat* mondanak el az egyes iskolák növendékei.

6. Ft. plébános úr pár szót intéz a gyermekekhez s ezzel az ünnepély — a Szózat eléneklésével — végződik.

Számításunk és reménységünk szerint e kiránduláson képviselve lesznek a belovári, vizvári, heresznyei, bolhói, komlósi, szentesi, barestelepi, baresi, pálfalusi, tarnóczai, csokonyai, visontai, r.-ujlaki, aracsi, ujnépi, és háromfai népiskolák mindennapi és ismétlő növendékei — felekezeti különbség nélkül.

Fel is kérjük ezennel az illető t. tanító-társakat, hogy ezen testvéries s hazafias ünnepélyen okvetlenül résztvegyenek növendékeikkel együtt!

Az együtténeklés hatásosabbá tétel szemponyjából kívánatos, hogy a fent említett ének darabok akkorra jól betanítva legyenek. Jó lesz ezek mellé még az „Árpád apánk! ne féltsd ősi nemzeted” című és a gyermekek által nagy kedvvel dalolni szokott „Leng a lobogó, megperdül a dob” kezdetű indulót is begyakorolni. Ezen énekek szövegét és dallamát — kívánatra — szívesen megküldjük t. kartársainknak.

A pálválusi, baresi, barestelepi belovári és vizvári növendékek vonaton jöhetnek! Felejthetetlen lesz e kirándulás a gyermek seregére nézve! megérdemli hogy lépéseket tegyünk eziránt a déli vasut igazgatóságánál! biztosra vehetjük, hogy a társulat 10-10 krajczárért elviteti s ugyanannyiért haza is szállíttatja iskolásainkat! csak folyamodni kell!

A rendező bizottság — természetesen — a *babócsai és bolhói tanító-társak* testületéből áll. Elnök: Szabadi Ignác babócsai főtanító úr. E mellett, az ez ügyben netán érkező tudakozódásokra alulírott is szíves készséggel s azonnal fog válaszolni.

Kívánatos hogy:

a) a gyermekek elegendő enniivalót hozzanak magukkal;

b) ünnepiesen s magyarosan (a lányok lehetőleg nemzeti színeinkkel egyező színű ruházattal) öltözködjének s a fiúk mellén vagy karján nemzeti színű kis csokor legyen feltűzve;

c) minden iskola növendékeinek legyen egy kis nemzeti zászlója, a községük nevét tartalmazó felirással.

Ha megemlítem még, hogy *Babócsa* közönsége szíves szeretettel és áldozatkészséggel karolja fel ügyünket; az ottani mlétóságos ifj. *Somssich* gróf úr pedig örömmel engedi át a megtekintésre és szórakozásra alkalmas várhelyet és angolkertet, sőt a babócsai vár történetére vonatkozó s kezei közt levő adatokat is kész rendelkezésünkre bocsátani: a teljes siker reményével készülődhetünk a felejthetetlennek ígérkező kirándulásra: Előre!

Csokonya, 1896. április 25-én,

Szalóky Dániel.

ev. ref. tanító.

H i r e k.

— **A baresi kendergyár.** Nagy várakozással volt eltelve városunk a helyben emelendő kendergyár iránt, mert ha tényleg az eredeti tervezés szerint a kendergyár fölállítottat volna, városunkra üdvös hatással lehetett volna, ámde ez is a gözmalom sorsára jutott. A termelő gazdák legutóbbi Bareson tartott összezejövetlük alkalmával a kendergyárral való szerződés felbontását határozták el, minthogy a Berg és Neuman cég az ígért feltételeknek nem feleltek meg.

— **Tűz-lárma** riasztotta fel városunk lakosságát szerdán éjjel 12 óra körül, ugyanis Barestelepen égett le Silberstein Sándor nagy kereskedő udvarában egy hosszabb melléképület, állítólag annak következtében hogy a kémény nagyon el volt dugulva s belőle a láng a háztetőre esapott s azt meggyújtotta. Ott termett tűzoltóinknak sikerült a tüzet gyorsan eloltani s a tűz tova terjedését meggátolni.

— **Raktár-kimutatása** a magyar leszámítoló- és pénzváltó-bank baresi raktárainak. Készlet f. hó 1-én 58068 mm. 451700 frt. biztosítási érték. Beraktárlás f. hó 1-től-15-ig 28075 mm. 179100 frt. biztosítási érték. összesen 86143 mm. 630800 frt. biztosítási érték. Kiraktárlás f. hó 1-től 15-ig 24173 mm. 167650 frt. biztosítási érték. Készlet f. hó 15-én 61970 mm. 463150 frt. biztosítási érték. Részletezés: 24371 mm. búza 9976 mm. rozs 4621 mm. árpa 2052 mm. zab 13047 mm. tengeri 366 mm. hüvelyesek 884 mm. liszt 6653 különféle.

— **Töltés csuszamlás.** Siraac és Pákrác-Lipik állomások között, a déli vasut bares-pákráci vonalán, töltés csuszamlás miatt a teher forgalmat ideiglenesen beszüntették. A személy és podgyászforgalmat a 2013 és 2014 sz. nappali vonatokkal átszállással tartják fenn.

— **Kiállítási személy-díjsszabás.** A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint a Budapestten tartandó milléniumi kiállítás alkalmából, a magyar, továbbá az osztrák és bosznahercegovinai vasutakkal való forgalomban 1896. április 25-től, a külföldi vasutakkal való forgalomban pedig 1896. május 1-től kezdve külön kiállítási személy-díjsszabások lépnek életbe, melyek mindazon kedvezményeket tartalmazzák, melyek a kiállítás látogatása céljából Budapestre utazók részére engedélyeztettek. E díjsszabások a magy. kir. államvasutak díjsszabás elárúsító irodájában (Csengery-utca 33, sz.) kaphatók.

— **Iparos kongresszus** a kereskedelmi miniszteriumnak és az ezredéves országos kiállítás igazgatóságának támogatásával ez évi szept. 21., 22. és 23-án lesz a kiállítás területén épült ünnepélyek csarnokában. E kongresszus feladata két csoportra oszlik; A) az összes iparra vonatkozó iparpolitikai ügyek tárgyalása, melyek közt kiváló figyelmet érdemel: 1. az adóügy, 2. a hitelügy, 3. a vámügy, és 4. a közlekedésügy. B) Az egyes fontosabb iparágak fejlesztésének előmozdítása. Minthogy mindezeket az ügyeket alaposan elő kell készíteni, a kongresszus előkészítő bizottsága felhívja az összes iparosságot, hogy úgy az általános iparpolitikai ügyekre, mint az egyes iparágak fejlesztésére vonatkozó eszméket vagy indítványokat minél előbb, de legkésőbbben május

15-ig az előkészítő bizottsághoz (Budapest, VI. ker. új-utca 4. sz. az országos iparegyesület helyiségében) rövid megokolással írásban nyujtsák be. A kongresszusban részt venni óhajtók személyenként 5 frt tagdíjat fizetnek, melynek fejében a résztvevők a szükséges jelvényt, nyomtatványokat, valamint a kongresszusról kiadandó művet díjmentesen kapják.

Budapest tájékoztató kézikönyve ezim alatt a Franklin-társulat kiadásában Janszky Adolf szerkesztése mellett az ezredéves kiállítás alkalmából egy székesfővárosi kalauz és emlékkönyv jelent meg, a székesfőváros nevezetességeit ábrázoló 40-nél több képpel, Budapest térképével és a kiállítás tervrajzával. Eme tetszetős, esinos kiállítású könyv bármely szalon díszére válik és tájékoztató dus tartalmánál fogva vidéki és budapesti lakosnak egyaránt nélkülözhetetlen zsebkönyvül szolgál. Ára kötve 60 kr.

A könyv tartalma: Budapest története.

— Budapest összes hatóságainak, intézeteinek, egyleteinek, iskoláinak, színházainak, szobrainak, templomainak, nyilvános épületeinek stb. betűsorrendes jegyzéke. — Budapest utcáinak, utainak és tereinek jegyzéke oly módon, hogy azok kezdete és vége, a házszám az érintkezési pontokat adja meg. — Budapest környéke és kiránduló helyei. — A közlekedési vállalatok, mint bérkocsik, társaskocsik, villamos- és lóvasut, gőzhajók, helyi érdekű vasutak, közszolgák, viteldij, illetve díjsszabásait. — Orvostanárok, gyárosok, iparosok és kereskedők stb. címjegyzéke. — Magyarország ezredéves ünnepélyének és a kiállításnak részletes programja. — A kiállítás megnyitása. — A kiállítás látogatására vonatkozó szabályzatok. — Belépő-jegyek árai. — Emlékművek és közintézetek felavatásának programja. — Az eddig, május 2-ikától október hó végéig kilátásba helyezett ünnepélyek felsorolása. — Társadalmi ünnepélyek napjainak megnevezése, mint: torna, athleta, kerékpár, vivó, regatta, úszó- és lóversenyek, továbbá zene és dalművészeti előadások. — Kongresszusok. — Látványosságok. — Vasuti menetdíjkezdvezmények. — Lakásiroda szabályai. — Tömeges, olesó szállások: 32 és 50 kros szállások, 70 kros szobák. — Utazási és ellátási vállalatok szállodái. — A kiállításra vonatkozó egyéb intézkedések és rendeletek, melyek a közönség érdekeivel kapcsolatban vannak. — Kedvezményjegyek, melyeknek az átszolgáltatása mellett a tulajdonos 4 — 33 százalék engedményben részesül.

A milleniumi ünnepségekhez alkalmas

ZÁSZLÓSZÖVETEK,
nemzeti szallagok,

és diszitési cikkek a legelőnyösebb szabott árak mellett kaphatók

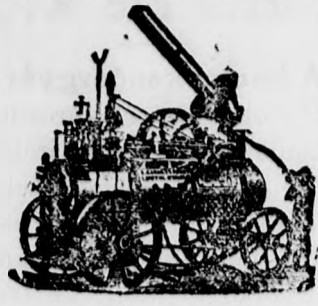
Fried Lajos áruházában
BARCSON.

VASUTI MENETREND.**Barcsról indul:**

Kanizsára . . .	reggel	6 óra	30 perc.
"	délelőtt	11 "	05 "
"	este	8 "	55 "
Pécs — Szigetvárra			
"	reggel	7 "	32 "
"	délután	5 "	16 "
Pákráczára . . .	reggel	8 "	16 "
"	este	5 "	18 "
Somogy-Szobra	reggel	5 "	7 "
"	délután	2 "	15 "

Barcsra érkezik:

Kanizsáról . . .	reggel	7 óra	21 perc.
"	délután	4 "	45 "
Pécs — Szigetvárról			
"	délelőtt	10 "	40 "
"	este	8 "	39 "
Pákráczról . . .	délelőtt	10 "	45 "
"	este	8 "	05 "
Somogy-Szobbról	délután	1 "	30 "
"	este	8 "	10 "

KOTZÓ PÁL

gépezés mérnök

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 18.sz.

Ajánl 2 $\frac{1}{2}$, 3, 3 $\frac{1}{2}$ és 4 lóerejű**SZÖGES CSÉPLŐKÉSZLETEKET**

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 32 lóerejű

sínes gőzcséplő-készleteket,

hosszu szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerrel. Fa és szénfűtésű és eredeti szalmafűtő — **GŐZMOZGONYOKAT.** — Továbbá R. GARRETT & SONS felülmulhatlan 40 százalék tüzelőanyag megtakarító

COMPOUND GŐZMOZGONYOKAT,

legjobbnek ismert brandforti önműködő amerikai kévekötő arató gépeket. Eredeti amerikai széna gyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált ruddal. Sorvető és szórvető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek.

— **VIDÉKI ÜGYNÖKÖK KERESTETNEK.** —**Ózv. Habianac Augusztné.**

fiok- könyvnyomda-könyvkötészete
könyv- papir- író- és rajzeszközök raktára.

BARCSON.

Ajánlja magát a helybeli és vidéki közönségnek

BÁRMILY KÖNYVNYOMDAI MUNKA ELKÉSZÍTÉSÉRE

**A meglevő gazdag betű-anyag képesíti az üzletet
bármily megrendelések teljesítésére**

ELFOGADT TN AK:

Szépirodalmi és szak-művek, folyóiratok, kereskedelmi és ipari nyomtatványok, üzleti ügy egyéb rovatos könyvek, üzlet-lovelek, boríték, számlák, névjegyek, eljegyzési és esküvő értesítések, gyászjelentések, falragaszok stb. stb. a legjobb kivitelben.

Együttal A „BARCS és VIDÉKE” kiadóhivatala.